

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/224703,Miedzynarodowa-konferencja-Need-to-Know-XIV-W-swiecie-krzywych-zwierciadel-Wywia.html>
28.03.2026, 15:40

Międzynarodowa konferencja Need to Know XIV: W świecie krzywych zwierciadeł. Wywiad i dezinformacja, Kraków, 26-28 listopada 2025 r.

W Krakowie trwa międzynarodowa konferencja Need to Know XIV: W świecie krzywych zwierciadeł. Wywiad i dezinformacja. Drugi dzień obrad otworzył zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

26.11.2025

[Dezinformacja Wywiad](#)

- Idea konferencji wypływa wprost z tragicznych, środkowoeuropejskich doświadczeń, które przyniósł nam XX wiek. Była to epoka zbrodniczych totalitaryzmów, nazistowskiego i komunistycznego, ale także wszechobecnego i wszechwiedzącego tzw. aparatu bezpieczeństwa, służb specjalnych, w tym wywiadowczych

- zaznaczył dr hab. Karol Polejowski.

Obrady 14. międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Need to Know”, poświęconej historii wywiadu oraz kontrwywiadu w XX wieku odbywają się w dniach 26-28 listopada 2025 r., w pierwszym dniu (26 listopada 2025 r.) w sali konferencyjnej w zabytkowej siedzibie krakowskiego Oddziału IPN przy ul. Stefana Czarnieckiego 3, w pozostałe dwa dni w hotelu Golden Tulip Kraków-Kazimierz przy ul. Krakowskiej 28. Językiem konferencji jest angielski.

Temat tegorocznej edycji to „W świecie krzywych zwierciadeł. Wywiad i dezinformacja” / „In a world of mirrors. Intelligence and Disinformation”. Wielu wciąż uważa Zimną Wojnę za apogeum zarówno wojny wywiadów, jak i kampanii dezinformacyjnych. W ostatnich latach temat stał się na powrót bardzo aktualny, a to przez wzgląd na rozpowszechnione podejrzenia o wpływanie podobnymi metodami przez Rosję na politykę innych krajów Europy i świata. Dla badaczy wywiadu, organów bezpieczeństwa i społeczeństw związek między służbami wywiadowczymi a dezinformacją stanowi poważne wyzwanie. Trudno jest częstokroć uczciwie odpowiedzieć na pytanie, kiedy zagraniczne służby wywiadowcze rozpowszechniają fałszywe informacje, a kiedy odpowiedzialni za nie są jednak inni aktorzy. Konsekwencje tego dylematu nie mają charakteru wyłącznie akademickiego, ponieważ decydują o tym, czy dezinformacja powinna być traktowana jako zagrożenie o specjalnych charakterze przez organizacje kontrwywiadowcze, czy też powinna być otwarcie dyskutowana przez inne instytucje społeczne, a nawet przez poszczególnych obywateli. W okresie zimnej wojny zarówno Wschód, jak i Zachód preferowały pierwszy wariant, choć w różnym zakresie.

Udział w konferencji zapowiedzieli m.in. tacy czołowi specjaliści od problematyki dezinformacji, zarówno współczesnej jak i tej historycznej jak: dr. Douglas Selvage, który opowie o kampaniach dezinformacyjnych bloku sowieckiego w kwestii AIDS, prof. Jacek Tebinka z Uniwersytetu Gdańskiego, który wróci do tematu dezinformacji otaczającej śmierć gen. Sikorskiego, wreszcie dr hab. Władysław Bułhak z IPN, który na przykładzie książki „Tajemnice polskiej polityki”, opartej na wyborze dokumentów sowieckiego wywiadu, opowie o konkretnym przypadku udziału Instytutu w przeciwdziałaniu rosyjskiej dezinformacji na polu historii dyplomacji i stosunków

międzynarodowych. Silną reprezentację prezentującą odpowiednio perspektywę czeską i brytyjską, wystawią odpowiednio praski odpowiednik IPN – ÚSTR (ze spodziewaną ważką wypowiedzą słynnego czeskiego dziennikarza i byłego dysydenta Michala Klímy), i brytyjski współorganizator konferencji King's College London (ze ważnymi głosami merytorycznymi głosami Petera Buscha i Eleny Grosfeld, odnoszącymi się zarówno do współczesności jak i doświadczeń II wojny światowej). Wśród uczestników konferencji będą też tacy kluczowi współcześni badacze problematyki wywiadowczej i kontrwywiadowczej jak prof. Kevin Riehle z Brunel University, prof. Michael C. Goodman z Brytyjskiego Ministerstwa Obrony i Kings College London i Paul Maddrell z Loughborough University (specjalista w dziedzinie wywiadu i dezinformacji STASI).

Organizatorami wydarzenia są: Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z University of Southern Denmark (Odense, Dania), King's Centre for the Study of Intelligence, King's College London (Wielka Brytania); International Center for Defence and Security (Tallin, Estonia) i Ludwig Boltzmann Institute for the Research on Consequences of War (Graz, Austria). Dodatkowym partnerem tegorocznej edycji jest Institute for the Study of Totalitarian Regimes (ÚSTR, Praga, Czechy).

Program konferencji

November 26, 2025

Branch of the Institute of National Remembrance in Krakow
at 3 Czarnieckiego Street

- 17.00-19.30 - Need to Know - Young Researchers Table
Chair: Thomas Wegener Friis (University of Southern Denmark, Denmark)
Katja Højgaard Petersen (University of Southern Denmark, Denmark)
- Paula Esposito Almeida (University of São Paulo, Brasil)
The Western European Union as a conduit for Cold War
- Anik Rakshit (Bankura University, India)
Pakistani Spies in West Bengal: The Consequences of Biased Intelligence Operations (1947-1952)
- Noor Ul Huda Atif (National University of Sciences and Technology, Pakistan)
From Insurgency to Information Warfare: The Evolution of Conflict in Balochistan
- Tomasz Krok (Institute of National Remembrance, Poland)
„A diplomatic role — a cover for espionage? The intelligence game against Col. Claude Turner, a former attaché of the British Embassy in communist Poland”
- Seymur Ingilabli (University of the National Education Commission, Azerbaijan, Poland)
From Paper to Pixels: Forged Evidence and the Evolution of Disinformation
- Discussion

November 27, 2025

Golden Tulip Krakow-Kazimierz Hotel, 28 Krakowska Street

- 8.30-9.00 - Registration
- 9.00-9.30 - Official Opening of the Conference
- 9.30-11.00 - Panel I: In a world of mirrors. Intelligence and Disinformation
Chair: Bharti Chhibber (University of Delhi, India)
- 9.30-9.45 - Elena Grossfeld (King's College London, Great Britain)
Reflections of Catastrophe: The Long Shadow of Nuclear Winter Disinformation
- 9.45-10.00 - Douglas Selvage (independent, Germany/USA)

Cuban Bioweapons Propaganda, U.S. Conspiracy Theories, and the Soviet Bloc's AIDS Disinformation Campaign, 1983-1989

- 10.00-10.15 - Jacek Tebinka (University of Gdańsk, Poland)
British intelligence and death of general Sikorski. From Goebbels disinformation to Hochhuth's play
- 10.15-11.00 - Discussion
- 11.00-11.30 - Coffee break

● 11.30-12.45 - Panel II: In the Long Shadow of the WW II

Chair: Sylwia Szyk (Institute of National Remembrance, Poland)

- 11.30-11.45 - Peter Busch (King's College London, Great Britain)
Targeted Listening: German broadcast monitoring and Goebbels's propaganda ministry in the Second World War
- 11.45-12.00 - Vasil Paraskevov (Konstantin Preslavsky University of Shumen, Bulgaria)
Planning Subversion: The British SOE and the Attempt to Engineer Regime Change in Bulgaria, 1940-1941
- 12.00-12.15 - Matteo Giurco (Escuela Española de Historia y Arqueología en Roma (EEHAR-CSIC), Spain)
Game of shadows in a fragile country: disinformation in Cold War Italy.
- 12.15-12.45 - Discussion
- 12.45-14.00 - Coffee break / lunch break

● 14.00-15.30 - Panel III: Soviet Russian Active Measures/Hybrid Warfare

Chair: Daniel Běloušek (Ministry of Defence of the Czech Republic)

- 14.00-14.15 - Ivo Juurvee (International Centre for Defense and Security, Estonia)
The last known KGB handbook on active measures from 1989 and some cases of its possible legacy
- 14.15-14.30 - Juho Kotakallio (University of Helsinki, Finland)
Finlandization and Soviet Agents of Influence
- 14.30-14.45 - Murat Döleker (Ministry of National Education, Turkey)
War Correspondents as a Conduit Utilized by Russia in Its Information Activities
- 14.45-15.30 - Discussion
- 15.30-16.00 - Coffee break

- 16.00-17.30 - Panel IV: Countering disinformation

Chair: Kevin Riehle (Brunel University, USA/Great Britain)

- 16.00-16.15 - Christian Hergolitsch (Ministry of Defence, Austria)

"Know your adversary!" The challenge of hybrid warfare considering emerging technologies

- 16.15-16.30 - Władysław Bułhak (Institute of National Remembrance, University of Warsaw, Poland)

The IPN's reaction to Russian historical disinformation. The case of gen. Lev Sockov book

"Secrets of Polish politics. Collection of documents 1935-1945"

- 16.30-16.45 - Michal Klíma (The Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Czech Republic)

Countering disinformation - Czech experience

- 16.45-17.30 - Discussion

- 17.30-18.30 - Conference Event

Katharina Steinberg (Leistikowstraße Memorial, Potsdam Germany) - Information on Leistikowstraße Memorial in Potsdam and the book presentation: „Spionagenetzwerke oder Widerstandsgruppen? Studien zur Häftlingsgesellschaft im zentralen Untersuchungsgefängnis der sowjetischen Militärsplionageabwehr in Potsdam 1945-1955". ("Espionage networks or resistance groups? Studies on the prisoner community in the central investigation prison of Soviet military counterintelligence in Potsdam, 1945-1955.")

- 20.00 - Dinner (Invitation only)

November 28, 2025

- 9.30-11.00 - Panel V: Intelligence Studies Methodology. Lessons Learned and to be Learned
Chair: Michael Goodman (King's College London, Great Britain)
 - 9.30-9.45 - Oğuz Şahbaz (Recep Tayyip Erdogan University, Turkey)
From Ideological Subversion to Information Confrontation: The Doctrinal Evolution of Russian Active Measures, 1969-2025
 - 9.45-10.00 - Ofek Riemer and Elie Podeh (Ben-Gurion University of the Negev, The Hebrew University of Jerusalem, Israel)
The Effectiveness of Coercive Intelligence Disclosure: The Case of Israel Versus the German Scientists in Egypt
 - 10.00-10.15 - Arkadiusz Nyzio (Jagiellonian University, Poland)
Disposable spies: a proposal for the model
 - 10.15-11.00 - Discussion
 - 11.00-11.30 - Coffee break

- 11.30-13.00 - VI Panel: Cold War and Central-European Perspective
Chair: Paul Maddrell (Loughborough University, Great Britain)
 - 11.30-11.45 - Tomáš Malínek (The Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Czech Republic)
"Operation Neptune" (Czechoslovak Desinformation in Germany)
 - 11.45-12.00 - Dieter Bacher (Ludwig Boltzmann Institute, University of Graz, Austria)
"Between "outlet" and disinformation. GRCAMERA and the use of Austrian journalists by Cold War foreign intelligence"
 - 12.00-12.15 - Daniel Povolný (The Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Czech Republic)
Disinformation surrounding the Prague Spring of 1968

- 12.15-13.00 - Discussion
- 13.00-14.00 - Lunch break / Coffee break

- 14.00-15.30 - VII Panel: Beyond European Perspective
Chair: Elżbieta Pietrzyk-Dąbrowska (Institute of National Remembrance, Poland)
- 14.00-14.15 - János Kemény (Ludovika University of Public Service, Hungary)
A Hungarian Active Measure Operation in Saigon
- 14.15-14.30 - Przemysław Gasztold (Institute of National Remembrance, War Studies University, Poland)
Educational Defectors: U.S. and West German Covert Programs Targeting African Students in the 1960s and Soviet Bloc Counterintelligence Responses
- 14.30-14.45 - Peter Rendek (The Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Czech Republic)
The Kremlin's „peace efforts” against the backdrop of the Cuban missile crisis, the successful influence operations of Czechoslovak intelligence and the Soviet KGB in Latin America, a view from the archives
- 14.45-15.30 - Discussion

Pliki do pobrania

[Program międzynarodowej konferencji Need to Know XIV: W świecie krzywych zwierciadeł. Wywiad i dezinformacja, Kraków, 27-28 listopada 2025 r. \(pdf, 694.6 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Wywiad

Konferencja naukowa